

AZ IZLANDI LOVAK közösségteremtő ereje

A Nemzetközi Izlandi Lovas Szövetség (FEIF) január végi közgyűlésén, Izlandon teljes jogú tagként felvette a Magyar Izlandi Lovas Egyesületet. A 22 tagúra bővült világszövetségnek így Magyarország is tagja lett. A 11 éves múltra visszatekintő, tatai székhelyű egyesület hazánk történelmi lovashagyományaival és természet adta, valamint épített szépségeivel ismerteti meg az embereket, valamint immár a világszövetséggel karöltve folytatja misszióját az izlandi ló hazai népszerűsítése terén.

A hír röviden ennyi, de ebből nem látja senki azt a szeretetet, amely az izlandi lovak körül hullámszik: maga a lófajta is szinte elképzelhetetlenül barátságos, és ha az ember akár csak véletlenül is közéjük keveredik, azonnal úgy érzi, mind az állatok, mind az ott lévő emberek a barátai. Erről a hihetetlen élményről számolnak be az izlandilovas közösségek, valamint a versenyek résztvevői, és ezt éreztük Tatán, a Sjáli Lovasparkban járva mi is.

SJÁLIVAL KEZDŐDÖTT A TATAI TÖRTÉNET

„Fiatalabb koromban, mint mindenki más, valami különlegeset akartam létrehozni, nyomot hagyni magam után. Húsz éve látam egy műsort az izlandi lovakról, amelyben felidéztek egy reykjavíki esetet: a befagyott tavon sok ló együttes tölt mozgása hatására beszakadt a jég. De nem ez volt a legmegdöbbentőbb, hanem az, ahogy az emberek és a lovak együtt dolgoztak

mentés közben. Volt olyan ember, aki nem kímélve magát, a ló lába alá támasztotta a térdét, hogy az ki tudjon lépni a mély vízből. Sugárzott az egészből, hogy milyen szoros a kapcsolat és nagy a bizalom az emberek és a lovak között. Akkor döntöttem el, hogy ilyen lovaim lesznek” – meséli Straubinger Zoltán, az egyesület elnöke. „Felkerestem Mihók Sándort, a Póni- és Kislótenyésztők Országos Egyesülete elnökét, aki Ausztriába irányított Verena Hugeneckhez. Tőle hoztam 2002-ben két vemhes törzskancát és két sportlovat. Az első csikónak, aki már itt Magyarországon született, szimbolikus nevet adtunk: Sjáli, vagyis király, királynak való. Róla neveztük el a parkot is. Azóta már 16 izlandi ló van itt Tatán.” Velük pedig megkezdődött a fajta népszerűsítése: Straubinger Zoltán létrehozta az Izlandi Lovas Kávéfutár Kft.-t, megszületett a Sjáli König Kaffee, így a kávéfogyasztók körében is népszerűsíti az izlandi lovakat több országban is.

■ 1. Öröm velük együtt lenni, és amint az látszik is, ők is szívesen vannak együtt az emberekkel

■ 2. A tatai ménes egy része ridegtartásban, a leendő lovasközpont területén ■ 3. Németh Krisztina az, aki a lovasparkban a napi munkát végzi. Naponta lovagolja az állatokat, és a világszövetség szakmai képzésein „tanulja az izlandi lovat”. Ahogy elmesélte, ezeket másképp kell lovagolni, mint a világ többi lófajtaját. De egy töltben mozgó izlandi ló hátán ülve akár egy csésze kávé is meg lehet inni, annyira sima különleges jármódja, mozgása

MINDENT A FELNÖVEKVŐ GENERÁCIÓKÉRT

A Sjáli Izlandi Lovaspark maradt a székelye a Tatai és Térségbeli Lovasélet-fejlesztő Egyesületből átalakult Magyar Izlandi Lovas Egyesületnek, és ez a helyszíne számos közösségi programnak. Az összetartó társaság célja a lovasélet és a lovas szakmai munka segítése: tanítani, képezni, élményt adni és fejleszteni.

A kezdetekkor megfogalmazott céljukat, miszerint helyben, a helyieknek kínálnak szórakozási lehetőséget, és mindeközben mind többeket, elsősorban a felnövekvő generációkat megismertessék a lovaglással, a lovaskultúrával és ezekkel a nemes állatokkal, azóta is missziójuknak tekintik. Ezért szervezik meg évek óta az ingyenes Szent György-napi Lovasünnepeket, a Lóvoda napokat, néhány évvel ezelőtt pedig a tatai lóverseny-hagyományokat is felélesztették.

A Sjáli Izlandi Lovasparkban van egy mini kiállítás a világ állatairól, 11 shetlandi minipóni, törpejuhok, malacfutató és minden más, amit csak ember el tud képzelni a gyerekek szórakoztatására.

„A jövő fiatalságát, lovas nemzedékét szeretnénk megtanítani mindarra, amit a lovak, és különösen az izlandi lovak jelentenek. Élményt adni mind a magyar, mind a nemzetközi vendégeinknek, új utakat kiépítve fejleszteni az országok és lovasok közötti kapcsolatokat: ez a magunk meghatározta küldetésünk” – tette hozzá az elnök.

„Régióknál bővelkedik lovasútvonalakban, de wellness, egészségügyi, kulturális lehetőségek egész tárházát is kínálja mindemellett. Múlt és jövő találkozik itt. Bízunk benne, hogy mind többekkel meg is ismerethetjük kincseinket, amelyek tovább gazdagíthatják majd a Nemzetközi Izlandi Lovas Szövetséget és Magyarországot is” – részletezte terveiket.

2

MINDENT, AMI KIRÁLYNAK VALÓ

Óvatosan a fehérjével! Így foglalható össze az izlandi lovak takarmányozásának lényege. A fajta takarmányhasznosítása kiváló, így télen is legelőn tartható, némi szénakiegészítéssel.

Tatán az izlandi állomány egy része ridegtartásban van, a többiek nappal kint vannak, éjszakára viszont istállóba kerülnek – leginkább a gazda gondoskodó szeretete miatt. Sjálira és társaira maximálisan odafigyelnek, annak ellenére, hogy igénytelenebb fajtáról van szó. Mindent megkapnak, sőt, még annál is többet, mint amit a szakmai szem megkövetelne. Mindent, ami királyi, királynak való, mint ők maguk...

FOTÓ: CSATLÓS NORBERT

A FEIF-TAGSÁG ÚJ LENDÜLETET AD

Ahogy a magyar egyesület vezetői fogalmaztak, nagyon hálásak azért a bizalomért, tiszteletért, amellyel fogadták őket a nemzetközi izlandilovas szövetségénél, és a jövőben szeretnék továbbvinni mind Magyarországot, mind Izland, mind az izlandi lovak hírért, hírnevét. „Ahogy Ewald Isen-

bügel, a világszövetség (FEIF) alapító elnöke mondta nekünk a közelmúltban, soha nem gondolta volna, hogy ilyen nagyra nővi ki magát az, amibe belevágott. Mi is így érezzük magunkat. Az izlandi lovak és a lovaskultúra iránti évtizedes szerelmünk érett most be” – fogalmazott Straubinger Zoltán.

FOTÓ: NÉMETH KRISZTINA

3

4

AZ IZLANDI LÓ

„Segítség, közösség, móka” – így foglalta össze a Tatára érkezett, és a magyar egyesületbe is belépő izlandiló-szakértő, instruktor Herdis Reynisdóttir, vagyis Dísá azt, ami mindazokra vár, akik tenyésztőként, sportolóként vagy hobbilovasként belépnek az izlandilovas közösségbe. Magukról a lovakról, a kedvességükről, szépségükről, szerezínál, nyugodt természetükről lelkesen beszélt. A származásukról elmondta, hogy a 870 és körülbelül 1000 között a vikingekkel együtt érkezett lovak leszármazottai a mai izlandi lovak, akik még tudják mindazt az öt jármódot, amelyet más lovak az idők folyamán „elfelejtettek”, például azért, mert a szállítmányozásban vagy a háborúk idején nem volt már rá szükségük az embereknek, nem úgy, mint a szigetországban, ahol továbbra is elsősorban lovaglásra használták az állatokat. Így a tölt és a passz (flying pace), amelyre az Izlandra érkezett lovak nagy arányban voltak képesek, kikopott a kontinensen maradt lovak jármódjai közül.

A legutóbbi évek kutatásai szerint egy bizonyos gén, az úgynevezett „jármódörző gén” felelős a lateralitásért, vagyis azért, hogy az izlandi ló a passz jármódban tudjon a tevéhez hasonlóan az azonos oldali lábaival lépni.

Ha már a genetikánál tartunk, valamennyi izlandi lovat nyilvántartanak. A törzskönyvek kiállítása a World Fengur nevű adatbázis segítségével történik, ebben ma körülbelül 450 000 lóról van adat világszerte, Amerikától Ausztráliáig. Arra a kérdésre pedig, hogy nem okoz-e gondot az évezredek beltenyésztés, Dísá azt mondja: „Nincs

vele gond, mert a természet megoldotta a szelekciót körülbelül 130 évvel ezelőttig, amikor a kerítések és szelektált tenyésztés átvette a szerepét. Egyébként néhány modern lótenyésztő 4-6 ménre vissza tudja vezetni a vérvonalát. Ott igazán nagy a beltenyésztés. A vikingek különböző genetikájú lovakkal érkeztek Izlandra, ez pedig biztosította a leendő populáció változatosságát.

Ezt talán legjobban az mutatja, hogy izlandi ló gyakorlatilag bármilyen színű lehet (na jó, talán pöttyös, mint az appaloosa, nem, de így is 40 szín és százféle variáció lehetséges). Ennek egyébként az is az oka, hogy a tenyésztés során nem a szín volt a fő preferencia, és természetes körülmények között is szaporodtak a lovak. Az évezredek izlandi elszigetelt létnek köszönhetően a lóállományt a jellegzetes kontinentális lóbetegségek nem érintették, így az immunitás sem alakult ki ezek ellen. Éppen ezért viszont Izlandra lovat bevinni tilos. Ha pedig onnan kihoznak egy állatot, az kint is marad.

A lovas világbajnokságot – szintén emiatt – mindig Izlandon kívül rendezik. Ezek eltérnek a „hagyományos” lovasversenyektől. Speciális versenyszámokat rendeznek a jármódokra fókuszálva: tölt, négy jármód, öt jármód, passzverseny és passzteszt.

A versenyektől függetlenül is megbízható társak az izlandi lovak. Ahogy Dísá hangoztatta: épp a méretük és a hihetetlenül nyugodt, óvatos és barátságos természetük miatt kiválóak kisgyermek lovagoltatására és lovasterápiás kezelésekre is, miközben rengeteg energiájuk van, és nagyon gyorsak is tudnak lenni, tehát nem csupán gyerekeknek, de tapasztalt lovasoknak is ideálisak.

■ 1. A közgyűlés, ahol Magyarország lett az FEIF 22. tagországa | 2. „Egy barátom hagyatéka a sok preparátum. Ezekből állítottuk össze ezt a mini állatmúzeumot, ahol a gyerekek közelről láthatják az állatokat és hallhatják a hangjukat”

| 3. Az aprócska méretű shetlandi pónik magassága mindössze 70 cm. Az alig combig-érdig érő példányok a mini fogathajtó „viadalok” sztárjai a Lóvoda napokon | 4. Herdis Reynisdóttir, Dísá és Németh Krisztina a Sjaliban. Dísá épp Eyvindur frá Oddhólit lovagolta, miközben elárulta: ezeknek a lovaknak hihetetlen az egyensúlyuk, a kitarásuk és a jellemük egyaránt, csakúgy, mint a különleges jármódjaik

A teljes jogú tagsággal ráadásul lehetőségük nyílik a magyar versenyzőknek arra, hogy hazánk színeiben induljanak nemzetközi FEIF-es versenyeken, sőt, akár Magyarország is szervezhet izlandilovas világbajnokságot. Azonban talán ennél is fontosabb a fajta szerelmesei számára, hogy a tatai egyesületen keresztül elérhetik mindazt a tudást, amelyet a világszövetség összegyűjtött, és képezhetik, fejleszthetik magukat az izlandi lovak tenyésztése, tartása, nevelése terén.

A világszövetség neves szakembereivel együtt honosítják meg ezekben a hónapokban az izlandilovas kultúrát és szakmát Magyarországon. Augusztus 15-én ennek első lépéseként olyan nyílt napot szerveznek a Sjaliban Tatán, ahol az érdeklődők megismerhetik ezeket a különleges állatokat, történetüket és képességeiket. A programon ráadásul nemzetközi lovasinstruktor is részt vesz, és fel is lehet ülni a lovakra, hogy átélhessék az öt jármód, köztük a tölt élményét.

Izlandilovas központot is terveznek Tatán. A nagy beruházás során egy olyan központot szeretnének kialakítani, ahol továbbképzéseknek, találkozásoknak adhatnak helyet a világszövetség tagjai és a magyar lóbarátok számára, a korábban itt született állomány már azon a területen lefelé. Várhatóan még idén megindul az építkezés is. Az elképzelések között szerepel az is, hogy egy különleges jégrevü keretein belül ismertessék meg Magyarországgal az ötjármódú izlandi lovakat. A lovak a jégen elnevezésű programra 4-5 országból érkeznének izlandi lovak és lovasok Budapestre, a városligeti műjégpályára.

Halmos B. Ágnes

HORSE TRANS CARGO

Horse Trans Cargo Kft.

Telefon:

(20) 9357-375

Fax:

(52) 211-005

E-mail:

info@horsetrans.hu

Nemzetközi lószállítás.
Gyűjtőfuvarozás hetente,
igen kedvező árakon.
Versenyekre, igény szerint.

www.horsetrans.hu

BOGNÁRLÓ = MINŐSÉG

kancát adok – csikót kapok

+36-30/631-4883

www.bognarmenes.hu

bognarboriskft@gmail.com

MINŐSÉG = BOGNÁRLÓ